Haren, juni 2015

AB 20150615 punt 6

Meerschap Paterswolde

concept Begroting 2016

Inhoudsopgave Pagina

Bestuurssamenstelling		3
Programmabegroting (tekstueel)		4
Programmabegroting (financieel)		7
Specificatie van lasten		8
Specificatie van baten		9
Bijdrage per gemeente		10
Toelichting op de programmabegroting		11
Overzicht Vaste Activa		13
Overzicht Reserves en Voorzieningen		15
Overzicht Opgenomen Geldleningen		16
Meerjarenraming 2016 – 2019		17
Financiering		19
Handtekeningenformulier		21
Bijlage 1.	Meerjarenbegroting groot onderhoud 2015-2019	22
Bijlage 2.	Meerjarenbegroting vervangingsinvesteringen 2015-2019	23

Samenstelling van het Algemeen Bestuur

Het voorzitterschap rouleert, volgens afspraak, in de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde 2007, van de gemeente Tynaarlo naar de gemeente Haren en vervolgens naar de gemeente Groningen. Hierdoor wordt vanaf 2010 de voorzittershamer gehanteerd door een lid van het college van B&W van Groningen. Vanaf medio 2014 ging het voorzitterschap over naar de vertegenwoordiger van het college van de gemeente Tynaarlo. Het vicevoorzitterschap ging op dat moment over naar de vertegenwoordiger van het college van de gemeente Groningen.

Het bestuur van het Meerschap Paterswolde bestaat uit de volgende leden:
Mevrouw **N. Hofstra**, wethouder van Tynaarlo namens de VVD, voorzitter en lid van het dagelijks bestuur,
Mevrouw **P. Lambeck**, wethouder van Haren namens de VVD, lid van het dagelijks bestuur,
De heer **J. van Keulen**, wethouder van Groningen namens de VVD, vicevoorzitter en lid van het dagelijks bestuur.
De heer **W.B. Leemhuis** gemeenteraadslid van Groningen voor GroenLinks,
De heer **J.P. Loopstra** gemeenteraadslid van Groningen voor de PvdA,
De heer **M. Blom** gemeenteraadslid van Groningen voor de VVD,
Mevrouw **H. Wiersema** gemeenteraadslid van Tynaarlo voor het CDA,
Mevrouw **L.S. Magnin** gemeenteraadslid van Tynaarlo voor D66,
Mevrouw **L.M. Schuiling** gemeenteraadslid van Haren voor de PvdA
Mevrouw **C.H.L. Fenijn** gemeenteraadslid van Haren voor D66

Secretariaat
Meerschapsboerderij
Veenweg 46, 9752 XS Haren.

Dhr. G.Pots	directeur
Mw. I.M.Meines	loco secretaris
Dhr. H.Homan	beheerder

Administratie

Dhr. G.Pots	ontvanger/financieel adviseur
Mw. A. van Loenen	financieel medewerkster
Mw. M.Kruijer	financieel medewerkster

Bankrelatie
Nederlandse Waterschapsbank NV te ’s Gravenhage
IBAN: NL44 NWAB 0636 7565 99 t.n.v. de ontvanger van het Meerschap Paterswolde

Programmabegroting 2016

1. Algemeen

Hierbij bieden wij u de Begroting 2016 aan. Deze begroting resulteert in een bijdrage van, afgerond, € 615.000,00 voor de drie deelnemende gemeenten. Ten opzichte van 2015 is dit een toename van € 10.000,00 (ca. 1,6%). Deze begroting hebben wij onder meer gebaseerd op de ervaringscijfers van het jaar 2014 en de begroting 2015. Daarnaast hebben wij rekening gehouden met de ons thans bekende ontwikkelingen die gevolgen zullen hebben voor de inkomsten en uitgaven in het jaar 2016 en verder.

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bestaat de begroting uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting vindt u hieronder. De beleidsbegroting bestaat uit een programmaplan en uit paragrafen.

In de titels 2.2 en 2.3 van het BBV wordt hier nader op ingegaan.

Ingaande de budgetperiode, die loopt van 2016 t/m 2019, is de bijdrage van de deelnemende gemeenten niet uitsluitend bepaald door de reguliere, trendmatig verhoogde, bijdrage die bestemd is voor de instandhouding van de gerealiseerde voorzieningen.

2. Het programmaplan en de paragrafen

Het BBV gaat er van uit dat het programmaplan verschillende programma's zal bevatten. Daarbij is een programma een samenvattend geheel van activiteiten. Omdat het Meerschap slechts belast is met één samenhangende taak, te weten de openluchtrecreatie, hebben wij het programmaplan niet opgesplitst in verschillende programma's.

Als gevolg van artikel 8 van het BBV moeten de doelstelling en de beoogde maatschappelijke effecten in het programmaplan worden behandeld, evenals de wijze waarop men deze wil bereiken.

In de paragrafen dienen als gevolg van artikel 9 van het BBV de beleidslijnen te worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten.

Op ons Meerschap zijn vier verplichte paragrafen van toepassing, te weten: het weerstandsvermogen, het onderhoud van de kapitaalgoederen, de financiering en de bedrijfsvoering.

2.1. Het programmaplan

De doelstelling van het Meerschap is opgenomen in artikel 2 van de gemeenschappelijke regeling Meerschap Paterswolde 2007 en luidt: Het lichaam heeft binnen de grenzen van zijn gebied tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het terrein van de openluchtrecreatie, zulks met de bescherming van de natuur en het landschap.

Bij het uitoefenen van deze taak achten wij de vrije toegang tot onze voorzieningen essentieel. Het effect van ons beleid is dat iedere bewoner en bezoeker van Stad en Ommeland de gelegenheid heeft om op een goede manier te recreëren binnen ons werkgebied.

Wij trachten dit effect te bereiken door enerzijds een goed onderhoud van de gerealiseerde voorzieningen en anderzijds door aanleg van nieuwe voorzieningen, waarbij wordt ingespeeld op wensen en behoeften in de samenleving.

De kosten, die verbonden zijn aan dit reguliere programma vindt u terug in de exploitatiebegroting 2016.

De kosten worden gedekt door commerciële inkomsten (verhuringen en verpachtingen), incidentele verkoop van eigendommen en bijdragen van de deelnemende gemeenten.

2.2. De paragrafen

2.2.1. Weerstandsvermogen

Het Meerschap heeft voor de thans voorzienbare risico's diverse reserves en voorzieningen ingesteld, ten einde toekomstige ontwikkelingen te kunnen opvangen. Een overzicht van deze reserves en voorzieningen treft u aan in staat D (Overzicht Reserves en Voorzieningen) bij deze begroting.
Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar. Gezien de hoogte en aard van het vermogen is het weerstandsvermogen voldoende met uitzondering van de Reserve Groot Onderhoud, zie paragraaf 2.2.2 Onderhoud Kapitaalgoederen.
De voorzieningen worden gevoed uit de begroting via de daarvoor opgenomen begrotingsposten. De reserves worden gevoed via de resultaatbestemming. Daarnaast kan een eventueel exploitatieoverschot worden bestemd voor de voeding van reserves en voorzieningen.
Onderstaande gaan wij nader in op twee belangrijke risico's.

Risico personeel.

Gelet op de leeftijdsopbouw en het aantal werknemers in de buitendienst loopt onze organisatie nauwelijks risico. Bij langdurige ziekte van één of meer werknemers kan de organisatie voor onverwachte personeelsuitgaven komen te staan.
Om bovenstaande risico's te gelegener tijd zoveel mogelijk te kunnen opvangen bestaat de Voorziening Vervanging Personeel. Voor de onderhoudsmedewerkers een ziekteverzuimverzekering afgesloten zodat de voorziening niet verder aangevuld hoeft te worden.
Voor het secretariaatspersoneel en de opzichter zijn dienstverleningscontracten afgesloten met de gemeente Groningen. In het geval van (langdurige) ziekte wordt voor vervanging gezorgd.

Risico Aansprakelijkheid.

Ter dekking van de aansprakelijkheidsrisico's is een verzekering afgesloten en is een risico management beheersysteem opgebouwd.

2.2.2. Onderhoud kapitaalgoederen

Het dagelijks onderhoud van onze kapitaalgoederen vindt (nog) op een goed niveau plaats zodat recreanten er op een goede en plezierige wijze gebruik van kunnen maken. In het overzicht van baten en lasten zijn middelen voor het dagelijks onderhoud gereserveerd, terwijl er daarnaast een onderhoudsvoorziening bestaat, waaruit die onderhoudskosten worden betaald die slechts eenmaal in een reeks van jaren voorkomen. Deze onderhoudsvoorziening bevindt zich niet op een verantwoord niveau om het toekomstige grootonderhoud te kunnen opvangen. Dit heeft te maken met een aantal objecten die veel onderhoud vragen. (molen, vuurtoren, kunstwerken.)
Jaarlijks is er een budget van € 75.000,00 beschikbaar om vervangingsinvesteringen te plegen. Dit budget bevindt zich al meer dan 15 jaar op dit niveau. Uit ons meerjaren investeringsoverzicht blijkt dat, om onze infrastructuur op een verantwoord niveau te houden, dit budget naar boven bijgesteld moet worden. De eerste bijstelling is in de begroting 2016 op € 100.000,00 gesteld.

2.2.3 Financiering

De financiering van de exploitatie- en investeringsuitgaven vinden plaats door de bijdragen van de deelnemende gemeenten, de opbrengsten van het Meerschap en het beschikbare bankkrediet.

2.2.4 Bedrijfsvoering

Voor het Meerschap Paterswolde is richtinggevend de Beleidsvisie 2012 en de planning van het dagelijks en groot onderhoud en de meerjarenplanning vervangingsinvesteringen.
In deze begroting is ervan uitgegaan dat de huidige lijn zal worden voortgezet. Dat betekent dat onze huidige voorzieningen op een verantwoorde wijze zullen worden onderhouden en dat in nieuwe voorzieningen zal worden geïnvesteerd naar gelang de behoefte van de samenleving. Hierbij staat centraal de verdere uitvoering van het koepelplan Paterswoldsemeer, de deelplanuitwerkingen van de structuurvisie Meerweg en de uitwerking van de robuuste ecologische verbindingszone (REVZ).

3. Uitgangspunten bij de opstelling van de begroting
Bij de voorbereiding van de Begroting 2016 zijn wij uitgegaan van de gegevens, zoals die medio maart 2015 bekend waren. Het zo vroeg moeten opstellen van de begroting betekent altijd een zeker risico omdat zich in de komende maanden nog diverse veranderingen kunnen voordoen. Bij de begroting 2016 is ervan uitgegaan dat in de huidige vorm zal worden verdergegaan.

4. Verschillen tussen Begroting 2016 en Begroting 2015
Hiervoor verwijzen wij naar de toelichting op de exploitatiebegroting 2016.

5. Meerjarenperspectief 2017 t/m 2019
Ingevolge het BBV dient een meerjarenperspectief voor, tenminste, drie jaren na het begrotingsjaar te worden gegeven, dus voor de jaren 2016 t/m 2019. Wij hebben er voor gekozen om onze vaste gedragslijn om een perspectief over drie jaren na het begrotingsjaar te geven, voort te zetten. U vindt dit perspectief over de periode 2016 t/m 2019 terug in de exploitatiebegroting.

6. Treasury
Als gevolg van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is een treasuryparagraaf opgenomen.

Programmabegroting

Lasten bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2015	BEGROTING 2.016
PERSONEELSKOSTEN	407	384
KAPITAALLASTEN	224	206
BESTUURS-/ADVIES- EN BUROKOSTEN	34	34
BELASTINGEN EN VERZEKERINGEN	38	40
ENERGIEKOSTEN	26	29
ONDERHOUDSKOSTEN	158	161
OVERIGE KOSTEN	15	15
NAAR BESTEMMINGSRESERVE	0	0
TOTAAL LASTEN	**902**	**869**

Baten bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	BEGROTING 2015	BEGROTING 2.016
INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	195	198
VERSTREKTE GELDLENINGEN	0	0
EXPLOITATIEBIJDRAGEN	3	5
OVERIGE INKOMSTEN	68	51
BEGROOT NADELIG SALDO	604	615
ONTTREKKING ALGEMENE RESERVE	31	0
TOTAAL BATEN	**902**	**869**

Specificatie van lasten van de programmabegroting

Omschrijving	Begroting 2015	Begroting 2016
Personeelskosten		
Bruto Salaris Structureel	89.000,00	88.000,00
Sociale Verzekeringspremies	27.000,00	25.000,00
Uitzendkrachten tijdelijk	95.000,00	80.000,00
Overig personeel derden	190.000,00	185.000,00
Reis- en Verblijfkost	5.500,00	5.000,00
Kosten Salarisadministratie extern	500,00	500,00
Totaal	**407.000,00**	**383.500,00**
Kapitaallasten		
Rente Exploitatie	0,00	0,00
Rente Kapitaalverstrekking	73.500,00	66.000,00
Afschrijvingskosten	150.000,00	140.000,00
Totaal	**223.500,00**	**206.000,00**
Bestuur-/Advies en Bureaukosten		
Contributies/Lidmaatschappen	4.500,00	4.500,00
Druk- en bindwerk	2.000,00	2.000,00
Kantoorbenodigdheden	2.000,00	2.000,00
Voorlichtingskosten	1.500,00	1.500,00
Vaste telefoonabonnementen	3.000,00	3.000,00
Porti-kosten	1.000,00	500,00
Accountantskosten	2.000,00	2.000,00
Externe deskundigheid	15.000,00	15.000,00
Vergaderkosten	3.000,00	3.000,00
Totaal	**34.000,00**	**33.500,00**
Belastingen en verzekeringen		
Bedrijfsschadeverzekeringen	23.000,00	24.000,00
Onroerend Zaakbelasting	5.500,00	6.000,00
Waterschapslasten	10.000,00	10.000,00
Totaal	**38.500,00**	**40.000,00**
Energieverbruik		
Elektriciteit	10.500,00	16.000,00
Gas	6.000,00	0,00
Water	3.000,00	3.000,00
Benzine/Olie/Lpg	6.000,00	10.000,00
Totaal	**25.500,00**	**29.000,00**
Onderhoudskosten		
Onderhoudswerkzaamheden	148.000,00	151.000,00
Dotatie Voorziening	10.000,00	10.000,00
Totaal	**158.000,00**	**161.000,00**
Overige kosten		
Diverse transacties	15.000,00	5.000,00
Onvoorzien		10.000,00
Totaal	**15.000,00**	**15.000,00**
TOTAAL KOSTEN	**901.500,00**	**868.000,00**

Specificatie van baten van de programmabegroting

Omschrijving	Begroting 2015	Begroting 2016
Inkomsten uit eigendommen		
Huur Onroerende Zaken	-25.500,00	-27.000,00
Pachten	-148.000,00	-148.000,00
Ligplaatsen/Stallinggelden	-4.500,00	-4.500,00
Sluisgelden	-7.000,00	-7.000,00
Leges, Rechten & Heffingen	-4.000,00	-4.000,00
Administratiekosten	-6.000,00	-7.000,00
Totaal	**-195.000,00**	**-197.500,00**
Verstrekte geldleningen		
Rente lening derden	0,00	0,00
Totaal	**0,00**	**0,00**
Exploitatiebijdragen		
Doeluitkeringen	-3.000,00	-5.000,00
Totaal	**-3.000,00**	**-5.000,00**
Overige inkomsten		
Diverse opbrengsten	-67.500,00	-50.660,00
Totaal	**-67.500,00**	**-50.660,00**
Nadelig saldo		
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	-605.370,00	-614.840,00
Totaal	**-605.370,00**	**-614.840,00**
Onttrekking algemene reserve	**-30.630,00**	**0**
TOTAAL OPBRENGSTEN	**-901.500,00**	**-868.000,00**

Specificatie bijdrage per gemeente

	verdeelsleutel in %	bijdrage 2015	bijdrage 2016
Gemeente Tynaarlo	14,5	87.779	89.152
Gemeente Groningen	69,8	422.548	429.158
Gemeente Haren	15,7	95.043	96.530
Bijdrage		**605.370**	**614.840**

Toelichting op de programmabegroting

Lasten

bedragen x € 1.000,-

PERSONEELSKOSTEN	**383.500**

Bruto Loonkosten eigen personeel 113.000
Dit betreft het personeel in dienst van het Meerschap t.b.v. het beheer.
Er is uitgegaan van de werkelijke loonkosten over de maand februari 2015 en daarnaast is rekening gehouden met 2% stijging van de loonkosten voor 2016.

Tijdelijk personeel 80.000
De sluisbediening vindt door twee medewerkers van Iederz plaats en daarnaast nog door twee invalkrachten. (€ 22.000,00)
Voor het (hoog)seizoen wordt extra personeel ingehuurd voor ondersteuning/vervanging van het eigen personeel (o.a. schoonmaakwerkzaamheden).(€ 18.000,00).
Daarnaast is er € 40.000,00 voor handhaving in het Meerschapsgebied opgenomen.

Kosten ambtelijk personeel
Dit bedrag bestaat uit:

* kosten dienstverleningscontract Gemeente Groningen	153.000
* kosten Shared Service Center Gemeente Groningen	32.000

Vergoeding autokosten 5.000
Dit betreft voornamelijk de kosten van de lease auto die met ingang van 2009 beschikbaar is gesteld aan de beheerder van het Meerschap.
Kosten salarisadministratie 500

KAPITAALLASTEN	**206.000**

Afschrijvingen
Voor een specificatie wordt verwezen naar het overzicht vaste activa.

Rente vaste geldleningen
Voor een specificatie wordt verwezen naar de staat van opgenomen geldleningen.

BESTUURS-/ADVIES- EN BUREAUKOSTEN	**33.500**

De verlaging wordt veroorzaakt door het verlagen van de porti-kosten (- € 500,00)

ONDERHOUDSKOSTEN	**161.000**

De verhoging (€ 3.000,00) wordt uitsluitend door de inflatiecorrectie veroorzaakt.

OVERIGE KOSTEN/ONVOORZIEN	**15.000**

omzetbelasting niet te verrekenen (jaarlijkse correctie)	2.500
overige kosten	2.500
onvoorzien	10.000

Baten

INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	**197.500**

Erfpacht recreatie terreinen
Dit betreft de inkomsten uit terreinen met recreatiewoningen en recreatiecaravans, zoals de Koelstukken, Knolleland, Meerwold, Noord Westhoek, Zomers Buiten, Mannewiek, Oostoever en Humanitas.
De vijfjaarlijkse canons zijn met ingang van 2015 weer aangepast aan de inflatiecorrectie.

Huren
Dit betreft grotendeels de huuropbrengst van de sluiswachterswoning, 3 verkooppunten Hoornse Plas en de moestuinen bij "Zomers Buiten".

Ligplaatsen/Stallinggelden
Onder deze inkomsten vallen o.a. ligplaats van de rondvaartboot en de ligplaatsen in de "sloot van Rath".

Leges, rechten & heffingen
Dit betreft grotendeels recht van opstal KPN zendmast.

Vaste Inkomsten verleende vergunningen/ontheffingen
Dit betreft grotendeels de vergunning/ontheffing verleend t.b.v. snackverkoop bij de Lijte.

OVERIGE INKOMSTEN	**50.660**

Onder deze post is het resterende deel, groot € 35.000,00 van de structurele taakstelling 2015 ad € 65.000,00 opgenomen. Van de taakstelling is inmiddels € 30.000,00 opgelost door de gewijzigde inzet van de BOA's. (inzet stagiaires Meerschap en samenwerking met de Gemeente Haren).

OVERZICHT VASTE ACTIVA 2016

Omschrijving object	aanschaf-waarde 01-01-2016	Ver meer de ringen	Ver min de ringen	aanschaf-waarde 31-12-2016	boek-waarde 01-01-2016	afschr. perc.	afschr. in 2016	boek-waarde 31-12-2016
Aanleg Hoornse Plas	486.993			486.993	1	3,333%	0	1
Aanleg Hoornsemeer	797.402			797.402	1	3,333%	0	1
Reconstruktiebijdrage Meerweg	13.730			13.730	1	5,000%	0	1
Verplaatsing caravans Noordwesthoek	45.542			45.542	1	4,000%	0	1
Aanleg drinkwaterleiding woonboten	7.606			7.606	1	10,000%	0	1
IJsschuif-/veegmachine	4.801			4.801	1	12,500%	0	1
Inrichting tbv secretariaat	11.629			11.629	1	10,000%	0	1
Hijet Pickup Bestelauto	13.023			13.023	1	14,290%	0	1
Kaap Hoorn	216.109			216.109	1		0	1
Speelvoorziening	250.491			250.491	1		0	1
Onderzoekskst. Baggeren Hoornsediep	5.372			5.372	1	20,000%	0	1
Onderzoekskst. Renovatie sluis	42.933			42.933	1		0	1
Defibtech AED	1.798			1.798	1		0	1
Telefooncentrale 2011	2.455			2.455	1	10,000%	0	1
Inrichting Oostoever	152.205			152.205	1	3,333%	0	1
Verbouw boerderij	22.928			22.928	1	10,000%	0	1
Computerapparatuur secretariaat/beheer	5.429			5.429	1	20,000%	0	1
Inrichting Noord-Westhoek B-Afd.	280.504			280.504	1	2,500%	0	1
Vervangings Investering 1995	159.315			159.315	1	ann 20 jr	0	1
Geldlening Navigare Necesse Est	16.336			16.336	0	5,000%	0	0
Geldlening Waterskiclub	21.373			21.373	0	5,000%	0	0
Grondaankopen	865.593			865.593	230.285	2,000%	0	230.285
Afronding noordkant Hoornsemeer	142.950			142.950	48.915	2,000%	2.859	46.056
Aankoop Zuidwesthoek	187.918			187.918	34.492	2,000%	3.766	30.726
Herinrichting Zuidwesthoek	142.118			142.118	5.440	3,030%	4.266	1.174
Inrichting Noord-Westhoek A-Afd.	185.273			185.273	48.554	2,000%	3.721	44.833
Verplaatsing zomerhuisjes NW-hoek	383.741			383.741	145.122	2,000%	7.714	137.408
Afronding deelgebied III/IV fase	37.451			37.451	14.794	2,000%	726	14.068
Inrichting Kaap Hoorn	290.720			290.720	111.173	2,000%	5.854	105.319
Maatregelenmatrix sexoverlast	75.710			75.710	22.713	10,000%	7.571	15.142
Baggeren Hoornsediep	161.830			161.830	106.757	3,333%	4.635	102.122
Terugkoop 2 verkooppunten	38.300			38.300	23.000	6,660%	2.550	20.450
Frontmaaier	6.900			6.900	3.450	10,000%	690	2.760
Tiger Kipper	5.862			5.862	4.690	10,000%	586	4.104
Bestelauto Piaggio Porter 2012	12.065			12.065	6.893	14,290%	1.724	5.169
Vervangingsinvestering 1999	143.022			143.022	43.210	ann 20 jr	9.876	33.334
Vervangingsinvestering 2000	36.614			36.614	13.448	ann 20 jr	2.385	11.063
Vervangingsinvestering 2001	150.076			150.076	64.342	ann 20 jr	9.223	55.119
Vervangingsinvestering 2002	38.678			38.678	17.956	ann 20 jr	2.206	15.750
Vervangingsinvestering 2003	94.190			94.190	48.849	ann 20 jr	5.116	43.733
Vervangingsinvestering 2004	61.012			61.012	34.797	ann 20 jr	3.156	31.641
Vervangingsinvestering 2005	67.967			67.967	42.110	ann 20 jr	3.349	38.762

Omschrijving object	aanschaf-waarde 01-01-2016	Ver meer de ringen	Ver min de ringen	aanschaf-waarde 31-12-2016	boek-waarde 01-01-2016	afschr. perc.	afschr. in 2016	boek-waarde 31-12-2016
Vervangingsinvestering 2006	83.560			83.560	55.696	ann 20 jr	3.920	51.776
Vervangingsinvestering 2007	47.679			47.679	33.910	ann 20 jr	2.131	31.780
Vervangingsinvestering 2008	123.490			123.490	93.084	ann 20 jr	5.255	87.829
Vervangingsinvestering 2009	65.129			65.129	51.732	ann 20 jr	2.639	49.093
Vervangingsinvestering 2010	64.728			64.728	53.912	ann 20 jr	2.498	51.414
Vervangingsinvestering 2011	77.423			77.423	67.329	ann 20 jr	2.847	64.482
Vervangingsinvestering 2012	61.006			61.006	55.190	ann 20 jr	2.136	53.054
Vervangingsinvestering 2013	69.264			69.264	64.969	ann 20 jr	2.310	62.659
Vervangingsinvestering 2014	89.060			89.060	84.607	5,000%	4.453	80.154
Fendt trekker 2014	79.000			79.000	71.100	10,000%	7.900	63.200
Toro grasmaaier 2014	42.012			42.012	37.811	10,000%	4.201	33.610
Toro proforce GM 360 2014	6.375			6.375	5.738	10,000%	638	5.100
Trip	1			1	1		0	1
Trip sluis Nijveensterkolk	348.952			348.952	337.320	3,333%	11.632	325.689
Kantoorautomatisering 2014	5.353			5.353	4.588	14,290%	765	3.824
Inrichting kantoor-/vergaderruimte	2.575			2.575	2.318	10,000%	258	2.060
Vervangingsinvestering 2015	87.213			87.213	87.213	5,000%	4.361	82.852
Vervangingsinvestering 2016		100.000		100.000	0	5,000%	0	100.000
	6.938.784	**100.000**	**0**	**7.038.784**	**2.177.526**		**139.916**	**2.137.611**

OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	2016				2015			
NAAM RESERVE	**SALDO 01/01/2016**	**VERMEER-DERINGEN**	**VERMIN-DERINGEN**	**SALDO 31/12/2016**	**SALDO 01/01/2015**	**VERMEER-DERINGEN**	**VERMIN-DERINGEN**	**SALDO 31/12/2015**
ALGEMENE RESERVE	221.491			221.491	169.461	82.660	30.630	221.491
RES. INVEST. MEERSCHAPSGEBIED	451.401			451.401	451.401		0	451.401
TOTAAL RESERVES	**672.892**			**672.892**	**620.862**	**82.660**	**30.630**	**672.892**

	2016				2015			
NAAM VOORZIENING	**SALDO 01/01/2016**	**VERMEER-DERINGEN**	**VERMIN-DERINGEN**	**SALDO 31/12/2016**	**SALDO 01/01/2015**	**VERMEER-DERINGEN**	**VERMIN-DERINGEN**	**SALDO 31/12/2015**
EGALISATIEVOORZ. GR. ONDERHOUD	880	10.000	10.000	880	8.880	10.000	18.000	880
VOORZ. VERVANGING PERSONEEL	18.378			18.378	18.378			18.378
TOTAAL VOORZIENINGEN	**19.258**	**10.000**	**10.000**	**19.258**	**27.258**	**10.000**	**18.000**	**19.258**

OVERZICHT OPGENOMEN GELDLENINGEN

lening-nummer	bedrag van de lening	datum alg./dag. bestuur	datum van laatste aflossing	rente percen-tage	restant schuld per 01-01-2016	rente 2016	aflossing 2016	restant-schuld per 31-12-2016
1995-1	453.780	12-12-1994 28-11-1994	08-12-2020	6,80	90.759	6.096	18.151	72.608
1999-1	726.048	27-09-1999 12-09-1999	14-12-2019	5,53	145.212	7.941	36.302	108.910
2007-1	1.000.000	19-06-2006 08-05-2006	01-10-2037	4,60	740.921	33.692	33.678	707.243
	600.000	24-06-2014	24-06-2044	3,00	600.000	18.000		600.000
					1.576.892	**65.729**	**88.131**	**1.488.761**

Meerjarenraming 2016-2019

Lasten bedragen x €1.000,-

OMSCHRIJVING	2016	2017	2018	2019
PERSONEELSKOSTEN	384	391	399	407
KAPITAALLASTEN	206	207	206	209
BESTUURS-/ADVIES- EN BUROKOSTEN	34	34	35	36
BELASTINGEN EN VERZEKERINGEN	40	41	42	42
ENERGIEKOSTEN	29	30	30	31
ONDERHOUDSKOSTEN	161	164	168	171
OVERIGE KOSTEN	15	15	16	16
NAAR BESTEMMINGSRESERVE				
TOTAAL LASTEN	**869**	**882**	**896**	**912**

Baten

bedragen x € 1.000,-

OMSCHRIJVING	2016	2017	2018	2019
INKOMSTEN UIT EIGENDOMMEN	198	198	198	198
EXPLOITATIEBIJDRAGEN	5	5	5	5
OVERIGE INKOMSTEN	51	46	46	46
SALDO BIJDRAGE DOELSTELLINGEN	615	634	647	663
TOTAAL BATEN	**869**	**882**	**896**	**912**

Financiering

Algemeen
De Wet Financiering decentrale overheden (Wet fido) betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen.
Treasury is het sturen en beheersen van, verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.
Op grond van de wet is het Meerschap Paterswolde verplicht om zowel in de begroting als in de jaarrekening een zogenaamde treasury-paragraaf op te nemen, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

Treasurybeheer
De kasgeldlimiet wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van de totale begrote bedrijfslasten van het Meerschap te nemen.
De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de standen van deze schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal.
In het volgende overzicht wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet fido.

		Bedragen per kwartaal (x € 1.000)			
Omschrijving		**2016 1e kw.**	**2016 2e kw.**	**2016 3e kw.**	**2016 4e kw.**
	Omvang van de begroting per 1 januari (=grondslag)	868	868	868	868
1)	Toegestane kasgeldlimiet:				
	- in procenten van de grondslag	8,2	8,2	8,2	8,2
	- in een bedrag	71	71	71	71
2)	Omvang vlottende korte schuld:				
	- opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- schuld in rekening courant	0	0	0	0
	- gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
3)	Vlottende middelen:				
	- contante gelden in kas	0	0	0	0
	- tegoeden in rekening courant	150	300	250	150
	- overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
4)	Toets kasgeldlimiet:				
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-150	-300	-250	-150
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	71	71	71	71
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (1-4)	221	371	321	221

Renterisico norm

De renterisiconorm wordt berekend door een (vastgesteld) percentage van het totaal van de vaste schuld van het Meerschap bij aanvang van het jaar te nemen. Deze norm wordt getoetst aan de werkelijke vaste schuldpositie, waarbij telkens de stand aan het begin van het jaar wordt genomen. Het volgende overzicht brengt de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm volgens de Wet fido in beeld.

Bedragen (x € 1.000)

Omschrijving		**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Basisgegevens					
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	0	600	600	600
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	600	600	600
5	Betaalde aflossingen	88	88	688	688
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	88	600	600
7	Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
Renterisiconorm					
8	Stand van de vaste schuld per 1 januari	1.242	1.153	1665	1577
9	Het bij Ministeriële regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	248	230	333	315
Toets renterisiconorm					
11	Ruimte (+) c.q. overschrijding (10 - 7)	248	230	333	315

Financiering

Door middel van het onderstaande overzicht wordt inzicht gegeven in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Omschrijving	**Bedrag**	**Gemiddelde rente**
Stand per 1 januari	1.577	
Nieuwe leningen	600	
Reguliere aflossingen	688	
Vervroegde aflossingen	0	
Renteaanpassing (oud percentage)	0	
Renteaanpassing (nieuw percentage)	0	
Stand per 31 december	1.489	4,35%

Deze begroting 2016 is opgemaakt ingevolge artikel 21, 1e lid van de gemeenschappelijke Regeling.

Haren,

Het dagelijks bestuur van
het Meerschap Paterswolde

N.Hofstra, voorzitter

G.Pots, directeur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van het Meerschap Paterswolde in zijn vergadering van:
15 juni 2015

N.Hofstra, voorzitter

G.Pots, directeur

Ingezonden ter informatie aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen op:

Meerjarenbegroting groot onderhoud 2015-2019 Meerschap Paterswolde. **Bijlage 1.**

Omschrijving object	2015	2016	2017	2018	2019	2015-2019
Vuurtoren	15000	15000	5000	0	0	35000
Botenhuizen Meerweg (3 stuks)	0	0	8000	0	0	8000
Toiletgebouw de Lijte	0	0	0	0	0	0
Molen de Helper	5000	5000	5000	5000	5000	25000
Houten Bruggen (11 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steigers zwemmen (8 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steigers Boten (6 stuks)	0	0	0	0	0	0
Steiger Zwanenhals	0	0	0	0	0	0
Fietsbrug staal/ kunststof Nijdam	0	0	0	0	0	0
Keringsdam beton Nijdam	0	7000	7000	7000	7000	28000
Brug en sluis Nijveensterkolk	0	0	3000	0	6000	9000
Gemaal oude Badweg	0	0	0	0	0	0
Klepstuw Hoornse Plas	0	0	0	1500	0	1500
Toiletgebouwen Hoornse plas (4 stuks)	0	2500	0	2500	0	5000
Kiosken Hoornseplas, 3 stuks waarvan 2 inpandig bij toiletgebouw	0	7500	5500	0	0	13000
Speelvoorziening Hoornseplas	0	0	0	0	0	0
Vlotten Hoornse plas t.b.v. watercirculatie (6 stuks).	0	0	0	0	0	0
Boerderij Hoornsedijk 8 tevens sluis en Molenkantoor	0	0	0	8500	0	8500
Pomphuis inclusief pomp t.b.v. watercirculatie	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk water en licht	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk Hoornse plas	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk het Baken	0	7500	0	0	0	7500
Boerderij Veenweg 46 t.b.v. beheer en secretariaat	0	3000	0	9000	0	12000
Pont passantenhaven	0	0	0	0	0	0
Zwemsteiger (beton) de Lijte	0	0	0	0	0	0
Trailerhelling (2 stuks)	0	0	0	0	0	0
Waterleiding kunststof inclusief watermeterputten	2500	6500	5000	2000	2000	18000
Wegen/fiets en wandelpaden	0	5000	5000	10000	5000	25000
Gazons en bermen incl. drainage	0	4500	4500	4500	4500	18000
Sloten en greppels	2500	5000	12000	2500	5000	27000
Beplanting en houtopstanden	12000	12000	7000	7000	7000	45000
Totalen	**37000**	**80500**	**67000**	**59500**	**41500**	**285500**

Meerjarenbegroting vervangingsinvesteringen 2015-2019
Meerschap Paterswolde. **Bijlage 2.**

Omschrijving object	2015	2016	2017	2018	2019	2015-2019
Vuurtoren	0	0	0	0	0	0
Botenhuizen Meerweg (3 stuks)	0	0	15000	0	0	15000
Toiletgebouw de Lijte	0	0	0	0	0	0
Molen de Helper	0	0	0	0	0	0
Houten Bruggen (11 stuks)	0	15000	15000	22000	15000	67000
Steigers zwemmen (8 stuks)	0	9000	9000	9000	9000	36000
Steigers Boten (6 stuks)	0	15000	15000	15000	15000	60000
Steiger Zwanenhals	0	0	6000	6000	8000	20000
Fietsbrug staal/ kunststof Nijdam	0	0	0	0	0	0
Keringsdam beton Nijdam	0	0	0	0	0	0
Brug en sluis Nijveensterkolk	0	0	0	0	0	0
Gemaal oude Badweg	0	0	0	0	17500	17500
Klepstuw Hoornse Plas	0	0	0	0	0	0
Toiletgebouwen Hoornse plas (4 stuks)	0	2500	0	9000	1500	13000
Kiosken Hoornseplas, 3 stuks waarvan 2 inpandig bij toiletgebouw	0	0	0	0	0	0
Speelvoorziening Hoornseplas	0	2500	2500	2500	2500	10000
Vlotten Hoornse plas t.b.v. watercirculatie (6 stuks).	2000	2000	2000	4000	2000	12000
Boerderij Hoornsedijk 8 tevens sluis en Molenkantoor	0	0	4000	0	0	4000
Pomphuis inclusief pomp t.b.v. watercirculatie	0	0	0	8000	0	8000
Kunstwerk water en licht	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk Hoornse plas	0	0	0	0	0	0
Kunstwerk het Baken	0	0	0	0	0	0
Boerderij Veenweg 46 t.b.v. beheer en secretariaat	0	2500	0	0	0	2500
Pont passantenhaven	0	0	0	0	0	0
Zwemsteiger beton de Lijte	0	0	0	0	0	0
Trailerhelling (2 stuks)	0	0	0	0	0	0
Waterleiding kunststof incl. watermeterputten	0	6000	2000	0	0	8000
Wegen/fiets en wandelpaden	10000	30000	10000	60000	20000	130000
gazons en bermen incl drainage	0	6000	6000	6000	6000	24000
Beschoeiing	70000	110000	110000	115000	115000	520000
terreinmeubilair	0	18000	13500	8500	2500	42500
beplanting en houtopstanden	0	8000	8000	8000	8000	32000
Werktuigen en gereedschappen	6500	10000	12000	0	0	28500
Rollend materieel	0	0	10000	0	0	10000
Leidingen en rioleringen	0	6000	0	8000	8000	22000
Totalen	**88500**	**242500**	**240000**	**281000**	**230000**	**1082000**